

Laksaveiðan í Bristol Bay

Millióningur eftir ein mánað

Nakrir hava tíggjusylindrarar MAN motorar, ið hava 900 hestar og kosta 100.000 dollar. Men tað eru eisini teir skrappastu. Bátarnir eru bygd-ir til at lasta mest møgult innannfyri teir 32 feturnar, sum er hægsta markið, samstundis sum at teir mugu ganga sum skjótast. Og tá er brúk fyri hestakreftum. Bátarnir mugu ikki verða longri enn 32 fatur, tað sigur lógin. Teir eru 15-16 fatur breiðir, bygdar í alminium og við útgerð kosta teir 200.000 dollarar, tað er 1,3 milliónir føroyskar krónur. Hetta er prísurin fyri at liggja í fyrstu røð tá laksafiskiskapurin byrjar í Bristol Bay í Alaska.

Arne H. Kaald fiskar laks. Hann er ættaður úr Møre í Noregi og flutti til USA í fimtiárunum. Hann er so heppin at hava fiskiloyvi og hann hevur fiskað í mong ár í amerikanskum sjógvi. Í dag býr hann og konan í einum nýggjum húsi í Edmonds, stutt

norðanfyri Seattle, skrivar norska blaðið, Fiskaren. —Laksaveiðan her á amerikansku vesturstrondini minnir nógv um ta norsku við drívørnum, sigur Arne, sum hevur tveir bátar, ein í Seattle og ein í Alaska.

Vill veiða

Fyrr gekk veiðan meira friðaligt fyri seg, men seinastu árin við góðum prísnum og betri fiskiskapi hevur broytt lívið nógv hjá fiskimonunum, heldur Arni H. Kaald.

—Í Bristol Bay í Alaska er ikki loyvt at royna við bátum, sum eru yvir 32 fatur. Tær strongu reglurnar hava gjørt, at fleiri hava skorið stevnið av bátunum fyri at stytta teir og sostatt sleppa frá at keypa nýggjan bát. Tær fáu vikurnar fiskiskapurin varir er inntøkan so góð, at fiskimennirnir vinna nóg mikið til at liva av restini av árinum, sigur Arni H. Kaald.

Risa nøgd

Í 1980 vórðu 40 prosent av øllum laks sum verður veiddur í heiminum veiddur í Alaska. Tá var veiðan 230.000 tons. Í fjør var nøgðin vaksin til 287.000 tons, men parturin av heimsveiðuni var lækkaður til 31 prosent. Hetta kemst av at alivinnan kring heimin hevur ment seg munandi.

Í fjør vórðu veidd 90.000 tons av sockeye laksaslagnum bert í Bristol Bay, í ár verður roknað við nakað minni, 67.500 tons. Hini sløgin av kyrrahavslaksi eru king,

coho, chum, pink og cherry. Sockeye slagði stendur fyri helvtini av veiðuni.

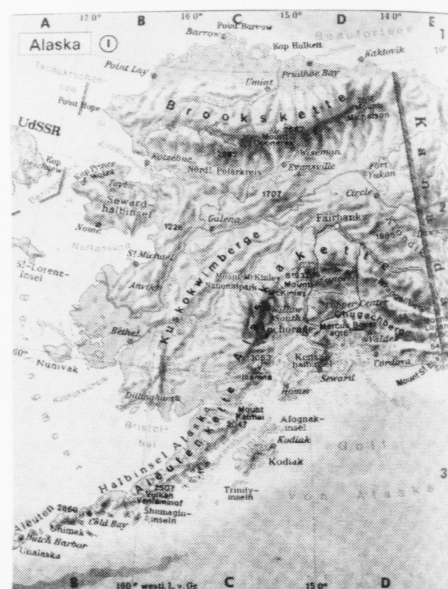
Hørd kapping

—Fyri at skilja hví, bátarnir hava so stóra maskinu í Bristol Bay, nýðist ein at vita hvussu fiskiskapurin gongur fyri seg, sigur Kaald.

—Fiskiskapurin fer fram innannfyri eitt ógvuliga avmarkað økið, har er sera grunt og rekur hart. Meðan biða verður eftir, at fiskileiðin verður latin upp, liggja bátarnir í einum trunka uttanfyri eina linju, sum er sett eftir Loran C navigatiónsskipanini. Hetta er linjan fyri ytra markið á fiskifeltinum. Harði streymurin fær nakrar bátar at leggja seg nakað uttanfyri og so vána at teir reka innum uttan at vaktarskipini leggja merki til tað.

Rúkandi ferð

—Fiskileiðirnar verða latnar upp, tá laksur sæst í ánum og tá gongur alt skjótt fyri seg. Tað snýr seg um at fáa gørnini út so skjótt sum gjørligt, tí hava bátarnir so stóra maskinu. Gørnini verða sett omaná hvørt annað í ein hurlivasa, tann sum sterkastur er fær mesta fiskin. Gørnini eru 150

Bristol Bay í Alaska er eitt satt laksaeldorado

metur long og 28 mestardjúp, hvør meskin er 5 1/8 tumma, málður strektur.

Fiskiskaðurin byrjar um leið 15 juni og endar seinast í juli.

—Stangt eftirlit er við fiskiskapinum og leiðirnar verða ofta stongdar. Í hesar fáar vikur verður ofta fiskað uppí móti 100.000 tons. Hvør bátur kann veiða upptil 45 tons. Onkuntið eru bátarnir so tungt lastaðir, at teir søkka, sigur Arni H. Kaald.

—Tað hendur at teir bátar, sum liggja tættast við land, stranda, tá fjarar. Tá mugu teir leypa á bláman og draga gørnini við hond. Hetta er eitt ringt arbeiði. Tá fløðir aftur, sleppa teir burtur aftur, sigur Arni H. Kaald.

Fiskiloyvi 2 mió

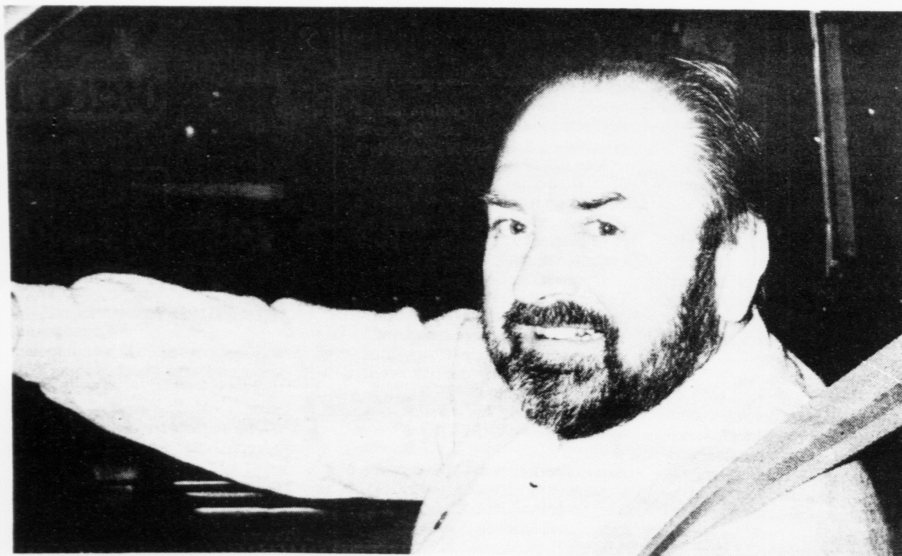
Tann góði fiskiskapurin og góði prísurin í áttatiárunum, sum var hægstur í 1988, tá eini 30 krónur fekkst fyri kiloð, hevur sett præisin á

fiskiloyvum upp. Fiskimennirnir hava loyvi at selja fiskiloyvini og teir kunnu fáa upptil tvær milliónir fyri hvørt.

—At tað gongur hart fyri seg, tá gørnini verða sett við 25 mla ferð er skilligt. Tí í seks vikur, kundu fiskimennirnir fyri trimum árum síðan vinna 200.000 dollar. Hetta er góðar 1,3 milliónir krónur. Onkuntið var handafast og tað er hent at onkur er skotin.

—Men nú er prísurin fallin og vit fáa ikki meir enn 10 krónur fyri kiloð. Heldur prísfallið fram, so er skjótt liðugt við laksafiskiskapinum í Bristol Bay, sigur Arne H. Kaald.

jústinus

Arni H. Kaald flutti úr Noregi til Amerika. Hann hevur vunnið nógvan pening við laksaveiðu. Men prísurin er fallandi í lotuni

HAVNAR TAXI
Tel. 88100

Stríðast tit við

Álvars-spurningar

so sum: Hvaðan vit koma, hvagar vit fara, liv eftir deyða, um og hvussu sálinnar ferðast — vendið tykkum so til

Universal Life Dept. 6.40

P.O. Box 5643 - 8700 Würzburg - Germany